

УМОВЫ ПАДПІСКІ
 На 1 м-ц—90 к.; на 3 м-ц—2 р. 60 к.
 на 6 м-ц—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
 Зьмена адрасу: маслонага—10 к., імя-тароўнага—20 кал.

ПЛАТА ЗА АБОНЕМЕНТ
 За разод копіраці (па-за-за-за)
 30 кал. Імягародні
 Паслрэх тэксту у два разы д.
 Пры шматразовым друкаваньні—
 на годзе.

Згодна наст. СНК ад 10 верасня 1924 г.
 брэндэ зьверху тэрэфу 10 проц. падатку.

Падпіскі і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. "Зьвязка"—г. Менск, Савецкая
 63, трэці паверх, ад 9 гадз. раніш да 3-х гадз. дня. У акружных гарадох—у адп.
 Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва усіх вант.-тэл. тэлторгах.

РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

Міністэрства Народнага Адукацыі
Бібліотэка Лен. Госуд.
 /Зв. 1./
 Орган Цэнт.

1) Рэдактар прымае ад 11 гадз. раніш
 тэлефон № 13-74. 2) Сакратар рэдакцыі—
 ад 12 да 2-оо гадзіны дня, тэл. № 6-19.
 3) Начмк рэдактар (друкарня) ад 8 гадз.
 веч. тэл. № 6-42
 Кіраун. Гал. Канторы тэл. № 791.
 Кантора абвестак падпіскі

1928 г. № 39 (2346)
 Кошт асабіста нумару ўсёга 5 крт.

Год выданья дванаццаты.

**ПЛЕНУМ ЦК КП(б)Б
 СКЛІКАЕЦЦА
 ў чацьвер, 16 лютага, а 11¹/₂ гадз. дня
 ў залі пасяджэньняў ЦК**

ПАВЕСТКА ДНЯ ПЛЕНУМУ:

1. Аб вясенняй с.-г. кампаніі—дакл. т. ПРЫШЧЭПАЎ.
2. Аб ходзе работы па ўзмацненьні загатоўкі хлеба і сьмр-у і па спэцыяльнай падатку і збору у вёсцы—дакладчык тав. АМАДЗЕД.
3. Вынікі перавыбару кааперацыі—дакл. т. ВАСІМЕВІЧ.
4. Вынікі абгаварэньня пастановаў XV зьезду УсеКП(б) і задачы арганізацыі—дакл. тав. КНОРЫН.

Сакратар ЦК КП(б)Б В. КНОРЫН.

Задачы вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніі

Надходзіць вясеньня сельска-гаспадарчая кампанія. Перад намі паўстаюць практычныя задачы—індустрыялізацыя сельскага гаспадаркі, разьвіцьця калектыўнага земляробства, вытворчага каапераваньня сялян.

Із агульнай задачы для ўсёй сельскай гаспадаркі на Беларусі, неабходна паставіць пашырэньне агульнай пасевнай плошчы на менш, як на 2 проц. пасеву, тэхнічных культур—ільну і каяпель на 10,5 проц., бульбы—7 проц. і кармавых траў. Таксама мы павінны пашырыць мерапрыемствы па пасеве кораньплодаў з тым, каб агульная плошча пад іх была не менш, чым 20.000 гект.

Па забеспячэньне сьляніскіх гаспадарак сродкамі вытворчасьці—машынамі, вясеньнем, угнасьнем—мы ў гэтым годзе вызначаем выліковую суму 10.890.000 руб., што дае павышэньне ў параўнаньні з мінулым годам на 20 проц. У прыватнасьці, на забеспячэньне сьляні вясеньнем (акрамя звычайных аўсу і чмюну) вызначаецца 1.400.000 р. (павышэньне супроць мінулага году на 55 проц.), на лятучнае ўгнаеньне—100.000 р., на машыны—438.000 руб. і г. д.

Робачы такія вылікі ўсталяваньні ў сельскую гаспадарку, мы павінны скарыстаць іх для масавага каапераваньня сьляніскіх гаспадарак з мабілізацыі сродкаў самога сьляніства і накіраваньнем гэтых сродкаў на разарганізацыю сельскай гаспадаркі.

Зьверху упарадкаваньне найлепшае правесці на плошчы 640.000 гект. прыкладна, 594.000 сьляніскіх дзуроў. Пры правядзеньні земляробства

Нам трэба дабіцца таго, каб зьмілі таварыстваў былі не толькі асушаны, але каб на іх былі пасеваны новыя культуры.

У гэтым годзе прадугледжваецца пераход на шматпольны сэвзварот на плошчы ня менш 250.000 гектараў па рэспубліцы. Для таго, каб справіцца з гэтай задачай, неабходна аслабіць аграпэрсанал ад усякай іншай работы і арганізаваць само сьляніства так, каб яно практычна дапамагала аграномам увесці на вёсцы шматпольны сэвзварот.

У гэтым годзе будзе праведзена новае марарыемства—у кожным раёне будзе праведзена падрыхтоўчая работа па арганізацыі ў пасёлках грамадзкіх садоў (у метах разьвіцьця таварнасьці сьляніскага садаводства), для якіх у гэтым годзе будуць прадастаўлены пасадачныя матэрыялы з дзяржаўных гадавальнікаў прыкладна ў 300.000 штук.

Для ўзляскі сьляніскае гаспадаркі з прамысловасьцю неабходна правесці кантрактацыю бульбы на менш, чым на 3 мільёны пудоў, ільна-валакна на менш, чым на 300.000 пуд., ільнянога сьмя—250.000 пуд., ячмень—150.000 пуд., сараціны—300.000 пуд., вясеньня маюшыны—20.000 пуд., дубіну—50.000 пуд. і г. д.

У метах разьвіцьця экспарту тавараў сьляніскай гаспадаркі неабходна будзе разьвіць такія галіны сьляніскай гаспадаркі, у якіх шпарка зварочваецца капітал, як загатоўка птушак і лэк (летась вывазены для экспарту 12 вагонаў мяса, у той час, як можна было вывазці 300 вагонаў.) Сьвінаводства ар-

**Белым тэрарам не зламаць рэвалюцыйнае
 волі працоўных мас**

**НА ЗЬМЕНУ ВЫРВАНЫМ З ПРАЛЕТАРСКІХ РАДОЎ
 ІДУЦЬ НОВЫЯ МІЛЬЁНЫ БАРАЦЬБІТОЎ**

**36 тысяч чэскіх гарнякоў абвясцілі забастоўку
 Працоўныя вызваляюцца з-пад уплыву рэфармістых
 Працэс югаслаўскіх камуністых**

Арышты ў Вэнгры

ВЕНА, 13. Паводле афіцыйнага паведамленьня Будапэшцкай паліцыі, у пачатку мінулага тыдню ў Гэдазе (паблізу Будапэшты) былі арыштаваны журналісты Беда Ландор і служакі Золтан Фюрет.

У паведамленьні паліцыі зазначаецца, што Фюрет абвінавачваецца ў дапамозе Ландору пры яго ўдзеле. Ландора шукалі ў зьвязку з справай Пана і іншых рабочых, арыштаваных у канцы студзеня па абвінавачваньні ў камуністычнай прапагандзе. Ландор не прыеў Сагто не зьявіўся і толькі дзякуючы

ВЕНА, 13. Сеньня ў Белградзе пачаўся судовы працэс Сіма Марковіча і таварышоў. Усяго падсудных 25 асоб, у тым ліку былі дэпутат Сіма Марковіч, генэральны сакратар незалежнага прафсаюза Стэфановіч, генэральны сакратар югаслаўскай ліг барачьбы працоўных беларускіх тэрару Керівані, Вуйовіч і інш.

ПРАГА, 13. Сеньня ў гарадзкім раёне Мост-Цепліч-Хамулкаў (найночн-заходня Вагемія) пачалася забастоўка рабочых па здабычы бурмага і каменнага вугалю. Забастовачны камітэт, у якім прадстаўлены фабрычныя ўсіх бастуючых прадпрыемстваў, апублікаваў дырэктывы, на падставе якіх дазваляюцца работы па падтрыманьні безьбяспэсьці ў канальнях у самых мінімальна-неабходных разьмерах. У забастоўцы бярэ ўдзел 30.000 гарнякоў, сярод іх 6.000 неарганізаваных.

КУК ЗАКЛІКАЕ ДА МІЖНАРОДНАЕ ЗАБАСТОЎКІ ГАРНЯКОЎ

ЛЕНДАН, 13. У гутарцы в супрацьвітом газэты „Сандэй Уоркер“ Кук заклікаў, што трэба было абвясціць міжнародную забастоўку гарнякоў, з метаю змагчыся 7-гадзіннага рабочага дня ў Індыі. Пры гэтым ён заклікаў на падобнае становішча гарнякоў у Злучаных Штатах, Францыі, Нямеччыне і Бельгіі.

Разгон камуністычнай дэманстрацыі ў Грэцыі

ПАРЫЖ, 12. У Атынах адбылася камуністычная дэманстрацыя. Дэманстранты былі разагнаны паліцыяй.

Закон аб самаабкладаньні праводзіцца ў жыцьцё

Бабруйшчына—першая сьляняне паставілі сьбраць грошы на культурныя патрэбы

БАБРУЙСК. (Уласны нар.). Першыя весткі, якія паступаюць з месца гавораць аб тым, што закон аб самаабкладаньні спатканы сьляніствам спачувача. Вёскі Барталава і Малінаўка, Глуцкага раёну, правялі на сходзе самаабкладаньне на 1.009 руб., што складае 35 проц. падатку. У Крычаўскім раёне правялі самаабкладаньне 14 вёсак. Галоўным чынам, самаабкладаньне ідзе на пабудову школ, на набыцьцё пажарных прыладаў і на іншыя культурна-гаспадарчыя патрэбы.

Крычаў праводзіць самаабкладаньне на 1.500 руб. на пабудову грамадзкай лазьні. Асабліва добра адносяцца да закону беднякі. Акрывіканком прапанаваў мясцом правесці падрыхтоўчую працу да 1 сакавіка.

Кампанія пачынаецца

ВІЦЕБСК. (Уласны нар.). Усім райвыканком адана распараджэньне разгарнуць кампанію па самаабкладаньні насельніцтва, устанавіць пэўны час скліканьня сходаў па вёсках.

Кампанія павінна быць праведзена ў працягу лютага.

Да ўдзелу ў кампаніі прыцягваюцца ўсе партыйныя, прафсаюзныя і грамадзкія арганізацыі вёскі. На месцы камандыраваны 12 працаўнікоў для правядзеньня кампаніі па самаабкладаньні.

**Злачыннасьць ці глупства
 Старшыня Чарнявіцкага сельсавету забараняе лістаносцам распаўсюджаць пазыку**

БАРЫСАЎ. (Уласны нар.). Ня глядзячы на ўсе прапаганды і дырэктывы вышэйшых устаноў, некаторыя сельсаветы яраўляюць злачынную надбайнасьць у кампаніі.

Старшыня Чарнявіцкага сельсавету забараніў лістаносцу Шабінскага першага калёца распаўсюджаць сьляніскую пазыку ў вёсцы Чарнявічах.

Старшыня сельсавету казаў, што яму «даны гэтыя дырэктывы з боку райвыканкому». Калі загадчык Нова-Барысаўскага аддзяленьня сувязі запытаўся ў старшыні РВК, ці сапраўды даны гэтыя дырэктывы сельсавету, старшыня толькі зьдзівіўся гэтаму.

Трэба аддаць пад суд падобных сельсаветчыкаў, якія ня выконваюць дырэктывы савецкай улады.

Лістаносцы не атрымліваюць ніякіх камісійных за распаўсюджаньне аблігацый, сельсаветчыні-ж атрымліваюць пэўны процант камісіі.

А. Станкевіч.

Навіны Савецкага Дня

Хлебзагатоўні павялічаюцца
 Хлусьлівыя весткі ў заграічным друку аб працэсе Бвальскага.
 Масква, 14. Па напярэдніх даных
 Паведамленьне ТАСС

Радныя нарады груп беднаты — праверка працы партыі з беднатою

ДОБРАЯ ПРАЦА ГРУПЫ АКТИВІЗУЕ БЕДНАТУ

(Бабруйская акр.)

Бабруйскім райкомам КП(б)Б праведзена нарада груп беднаты. На нарадзе прысутнічала бедната з 11 груп раёну ў ліку 52 чалавек, а з іх на нараду з'явіліся 20 чалавек на членаў груп беднаты — членаў сельсаветаў, праўдзеньні кааператыва, беднякоў. Бралі ўдзел у працы нарады і ўсе кіраўнікі груп.

Абаварэнне пытанняў прайшло ажыццэна: па першым пытанні — «аб наставоках 15 з'езду партыі аб працы на вёсцы і сярод беднаты» было задапа 26 запытаньняў і на другім — «аб выніках працы груп беднаты ў раёне і далейшых задачах» — 9 запытаньняў. На абодвух пытаннях выказалася 38 чалавек.

Большасць выступаючых спынілася на неабходнасці хутчэйшага пераходу на калектывную форму земляробства, выказала жадаванне браць удзел у працы па стварэнні зямельных калектываў.

Удзельнікі нарады ў сваіх выступленьнях, а потым у прынятай рэзалюцыі адзначылі, што вышэйшае пачынае неабходна распасудзіць не жага хутчэй, і што з боку беднаты будзе ў гэтай галіне аказаньне ўсіммернае садзейнічаньне.

Нарада цалком і поўнасьцю ўхваляе прынятыя меры прынятыя па самаабсладаньні.

Карпона

Сельскія партарганізатары неабходны

(На артыкула тав. Дорахава)

Выказана думка т. Дорахава адносна партарганізатараў заслугоўвае асаблівай увагі з боку партыйных арганізацый у справе наладжвання партпрацы ў тых сёлах, вёсках, дзе няма парт'ячока, а ёсць толькі пасобныя партыйцы. Наглядзімо-ж, як праводзіцца партпраца ў такіх вёсках.

Мы тут маем цалы рад недахопаў. Папершае — для агітацыйнай працы ў часе жэў-небудзь кампаніі прынамся адзін парт'ячока, а праз месяц праводзіцца другая кампанія, і жэўка вылучае новага дэварыша, які, добра па ведаючы жэў і сялянства гэтай вёскі, ня можа правесці так схода, каб ён быў найкарысцейшы для сялян. Другое — такоў перыядычнае вылучэнне таварышоў для багучай працы ці можа спрыць добраму вывучэнню іні станаўшча працы сельсавету, або селькму і г. д.

Недахваты вывучыць і не паўтараць

Адбылася першая ў нашай акрузе раённая нарада груп беднаты па Асьвейскім раёне. Бедната выявіла сваю зацікаўленасць нарадаю акуртанай аўкай: з 35 членаў груп беднаты на нараду з'явіліся 30 чалавек, на гледзчы на вялікую адмогаласць некаторых з іх ад мятэчка і на вялігі мароз. Адна жанчына, член групы, прыйшла на нараду пехатою за 17 вёрст, другая прыехала за 25 вёрст.

Змест работы самой нарады характарызаваўся азнамленьнем з наставокамі партыі па працы на вёсцы і вызначэннем практычных мерапрыемстваў па іх выкананні.

На нарадзе абгаворваўся стан працы груп беднаты. На гледзчы на тое, што арганізацыя груп беднаты заснавалася ў пачатку 1927 году, некаторыя групы амаль што не распачалі сваёй працы. У большасці груп пераважаюць размырковачныя ўхілы і функцыі і мала выдзяляецца з іх боку ініцыятывы па адшуканні форм і арганізацыі самадапамогі. Канкрэтна паказвалася на працу пасобных груп.

Група беднаты пры Боханавіцкім крэдзітным таварыстве абгаворвала на сваіх наступных пытаннях размырковачныя кроўты, аб спатганьні закантрактаванага іжыну з адкачам зносных пазачыкаў пад суд. Па другіх групах паказвалася на парадок размырковачныя скіды на с.-г. падатку і страхоўцы, а таксама размырковачныя лесамагар'ялаў.

Абмяркоўваючы справу вясельнай пасоўнай кампаніі, нарада выказала неабходнасць прычыны недахопу ў раёне пасеньня і няпрыгоднасці яравога пасеньня, якое

загагавляецца на вёсцы. Таму нарада паставіла ўжыць усё меры да ачысткі пасеньня, якое ёсць, дапамагаць ачыстцы пасеньня, што загагавляецца кааператывнымі арганізмамі.

Арганізацыйнымі мерахонамі нарады трэба прыняць — на месцах не маглі арганізаваць калектывнай пасадкі на парадку, на гледзчы на тое, што ў некаторых партыйцаў і беднякоў ёсць коні, а кожны бедняк, як мог так і дэб'раўся да мятэчка.

Дзякуючы неаформіравасці груп беднаты пры КСУ і некаторых кааператывных арганізацый, выбраная бедната ў гэтым арганізацыі не змагла прыняць удзелу ў працы нарады, не запрашаліся беднякі і батракі — члены сельсаветаў.

Да недахопаў дабладу аб практычнай працы з беднатою ў раёне трэба адносіць іх досыць яснае надаванне парад нарадаў прыкладных фактаў арганізацыйна-эканамічнай работы з беднатою, асабліва работ груп беднаты, высьвятленьне недахопаў гэтай работы ва ўмовах раёну.

Райком партыі, дзе нарады груп беднаты нічо не праводзіліся, у нараду падрыхтоўкі неабходна не дапусціць гэтых недахопаў, прыкласці максимум энэргіі да падбору мясцовых характэрных жомантаў работы з беднатою, а таксама дабіцца хутчэйшага афармлення груп беднаты там, дзе яны не з'арганізаваны, з тым, каб усё беднякі — члены сельсаветаў, кааператыва і камітэтаў сельскай усамадапамогі змаглі ўзяць удзел на райнарадзе груп беднаты.

Скараход.

ПРАВИЛЫ ПРІЁМУ

ў Камуніверсытэт Беларусі імя У. І. Леніна на 1928-29 навуч. год

Камуністычны Універсытэт імя У. І. Леніна ашуляецца вышэйшай партыйнай школай Беларусі і ставіць сваёй задачай падрыхтоўку кваліфікаваных партыйных праўдзеньцаў.

1. У Камуністычным Універсытэце прымаюцца таварышы, якія здавальняюць наступным умовам:

- а) вытворчы стаж у прамысловасці або ў сельскай гаспадарцы ня меней 3-х гадоў;
- б) ня меней 3-гадовага партыйнага стажу (без з'яўшчыхся перапыткаў);
- в) узрост ад 23 да 35 год;
- г) пры ўсіх гэтых умовах перавага даецца чырвонаармейцам, удзельнікам у грамадзянскай вайне.

УВАГА: выключэнне дапушчаецца толькі для парт'ячока, работніка і аспіцка, дзе ня ніжэй партстажу, чым 1 год.

2. Жадаючы прыняць на першы курс павінен быць добра пісьменнама пазнаўшым і прасвітаным, умець пісьмова выказаць свае думкі і ўтваральна выказаць свае думкі і ўтваральна

Універсытэце, звыкрушым асабліва ўвагу на падрыхтаванасць камандзіраваных, так і на іх асамяльны стан і на партстаж.

Адказнасць за прывольны адбор у аддзельнасці з вышэй паміжнімі умовамі ўкладваецца на сакратара акружкому.

5. Асобы з верзанымі (у тым ліку і верзачынімі) хваробамі: пазрастанія ў асаблівай форме, сухоты і многіх фізічных слабых — у Камуністычны Універсытэт ня прымаюцца.

УВАГА: ініцыятыва сама па сабе ня можа служыць перашкодай для прыняцця на універсытэт.

6. З мэтай падрыхтоўкі праверкі, камандзіраваныя павіны прынесці з сабой прай аб'явітую камісію пры акружкомах з складом: Зав. АНКА (агасітыва), Зав. арт. аддзела, праўдзеньца арганізацыйна-адукацыйнага бюро, ініцыятар пацікаўства і прадстаўніка жанаддэлу.

Пры гэтых-жэ камісіях утварэцца і медыцынскі агля.

Трэба хутчэй правесці, што зроблена

Клюбы, хаты-чытальні і школы павінны папоўніцца вайскавой літаратурай, дэзунгамі да 10-годзьдзя

Выстаўка да сьвята ў клюбе, хаце-чытальні і школе

У ліку падрыхтоўчых работ кожнага клубу, хаты-чытальні і школы да 10-й гадавіны Чырвонай арміі павіна быць праведзена і работа па абсталяваньні невялікай выстаўкі, якая-б паглядна паказвала найважнейшыя старонкі з гісторыі Чырвонай арміі і грамадзянскай вайны, ставіла да дзесятай гадавіны, падрыхтоўку імперыялістычнай новай войнаў і нашы задачы па ўзмацненьні абароназдольнасці Саветскага Саюзу.

Выстаўку можна разьбіць на тэмы, прыкладна, аддзелы:

1. Як стварылася і развілася Чырвоная армія

У гэтым аддзеле трэба ўключыць: дэкрэт аб арганізацыі Чырвонай арміі. Грамадзянская вайна, наставіцыя п'якаты (выдаўне АРХ'а): «Сібірскі партызан», «Жабіны пад Нова-Чаркаскам», «Тав. Фрунза» (узяцьце Перакопу) і інш. У гэтых-жэ мэтах можна скарыстаць у выразі ілюстрацый да расказаў з грамадзянскай вайны з старэйшых часоў, наклеіўшы іх (выразкі) на лісты паперы. У гэтым-жэ аддзеле трэба змясціць сьпіс партрэтамі мясцовых герояў грамадзянскай вайны (красназнаменцаў). Акрамя агульных матар'ялаў па гісторыі Чырвонай арміі, неабходна асобна адзначыць баўшэўскую гісторыю Заходняга фронту, для чаго выкарыстаць усамішны, малюнкы з газэты «Красноармейская Правда» і з часопіскай.

2. Чырвоная армія на вярце СССР

У гэтым аддзеле могуць быць змяшчаны такія матар'ялы: лічбовае ілюстрацыя аб арганізацыі агульнай прымацкі і яго работа.

Асабліва неабходна ў гэтым аддзеле паказаць дасягненні мясцовай п'які Асоавіхіму, клубу, хаты-чытальні і школы ў пастапоўцы вайскавой работы сярод працоўных — гурткі вайсковых ведаў, іх рост, работа.

18-ГА ІДЗЕМ У ПОЛЕ

5 месяцаў гурткі вайсковых ведаў Асоавіхіму ў складзе яе і ёсць перабыць, камандзіра і беспартыйныя, які сваю працу па вывучэнні вайсковых ведаў, у большасці сваёй тэарытычнай, на вайсковых куртках, у памяншаных, і натуральна пасяпіла зара неабходнасць практычнай праверкі праведзенай працы.

вельчыны Чырвонай арміі па гадох (узяць гады — 1920, 23, 26 год); параўнаць лічбовасьць Чырвонай арміі з арміямі капіталістычных краін; сацыяльным склад Чырвонай арміі і яе начальніцкага складу (параўнаць з начальніцкім складам царскай арміі); ваенны бюджэт СССР і капіталістычных краін. Усё гэта можна прадставіць у дыяграмах. Акрамя таго, для гэтага аддзелу трэба надабраць з часопіскай і газэт матар'ялы аб быце і вучобе Чырвонай арміі (у прыватнасці аб быце і вучобе Беларускае Вайскавае Акругі) і вярціць з яго п'якаты. Сходзі-ж (у цэнтры гэтага аддзелу) змясціць тэкст «Красной прысягі».

3. Падрыхтоўка імперыялістычных да новых войнаў

Тут трэба паглядна ў дыяграмах і п'якатах паказаць рост ліку арміі і ваеннага флэту капіталістычных краін, рост ваенных бюджетаў, рост ваеннай тэхнікі і г. д. Вельмі важна ў гэтым-жэ аддзеле пад загалоўкам: «Нашы міжнародныя сувязьнікі» паказаць, як рабочыя і сялянскія імперыялістычных краін рыхтуецца да абароны СССР і да ўзброенай напады імперыялістычных. Лепш за ўсё для гэтай мэты выкарыстаць выразкі з газэт і часопіскай (дэманстрацыя чырвоных фронтавікоў у Нямеччыне і г. д.).

Урэшце, апошні аддзел павінен змяшчаць у сабе матар'ялы, якія паказваюць, як рабочыя і сялянскія могуць браць удзел ў ўдзельнічваюць ва ўзмацненьні абароназдольнасці СССР. Гэты аддзел можна назваць «ўзмацняюць абарону Саветскага Саюзу».

Найважнейшае месца тут павіна быць адведзена Асоавіхіму: п'якаты аб значэньні Асоавіхіму і яго работа.

Асабліва неабходна ў гэтым аддзеле паказаць дасягненні мясцовай п'які Асоавіхіму, клубу, хаты-чытальні і школы ў пастапоўцы вайскавой работы сярод працоўных — гурткі вайсковых ведаў, іх рост, работа.

На Саветскай Беларусі

Беларускі сялянскі універсытэт

ВОРША. (Уласны кар.). Вялікае значэнне ў справе пашырэння с.-г. культуры сярод сялянства маюць сялянскі універсытэт, які арганізаваны ў 1927 г. пры Беларускай сельска-гаспадарчай акадэміі ў Горках. Гэты універсытэт мае сваёй мэтай падрыхтоўку культурных сельскіх гаспадароў, а таксама павышэнне кваліфікацыі рабочых саветскіх гаспадарак.

Тэрмін навучаньня ў гэтым універсытэце — 2 гады. Лік слухачоў на кожным курсе вызначаны ў 50 чалавек. Заняткі праводзяцца па нядзелях, па 6 гадоў у дзень. Улетку 1927 г. з 8 мая да 10 лі-

пеня быў праведзены ўсходны трымастр. З агульнага ліку слухачоў мужчыны складаюць 88 проц., а жанчыны — 12 проц. Самастойныя гаспадары складаюць 52 проц., батракі — 4 проц. Па асьвеце большасць слухачоў складаюць скончыўшы пачатковую школу. Заняткі ў сялянскім універсытэце маюць сваёй мэтай даць слухачом такіх ведаў, якія-б яны маглі зара скарыстаць у сваёй гаспадарцы. Гэта мэта, дзякуючы заняткам уводнага трымастру, дасягнута: 65 проц. слухачоў універсытэту скарысталі ў сваёй гаспадарцы набытыя на універсытэце веды.

А. М.

Чаму гарыць вёска

(Па лістох селькораў)

Пажар кладзецца цяжарам не толькі на пасельніцтва, але і на страхавыя органы. Пажар знішчае цэлыя вёскі. У полымі агню гіне ўсё багацце — як хатнія рэчы, так і жывёла і г. д. Усім добра вядома, што «чырвоны паволь» на сваім шляху не сустракае амаль ніякіх перашкод. Вельмі часта здараўца пажары на неасцярожнасці, або па якіх-небудзь іншых прычынах.

На ў лепшым становішчы апахоўца таксама і пагулянскі мяш. Няма іскратушыцеля ў дымагарцы дэкамабілю. Іскры буйным ладжжом засыпаюць вакольнае будынікі. Ад гэтага дэкамабілю быў ужо адзін раз пажар у мятэчку Сымілавічах».

Гэта ёсць надбайства. Аднаведны ўстановы павінны рашуча змагацца з такімі адносінамі да пажарнае справы.

Ул. Б.

Першая дзіцячая камуна

БАБРУЙСК. (Уласны кар.) Палац б. панскага майнтку ў Жылічах, Бабруйскага раёну, яшчэ дагэтуль не скарытаны. Гэта самы вялікі будынак у акрузе. Ён амыш дзясці год стаў пах адкрытым небам, дажджом і сьнегам без усялякага прытулку.

Рабочым саветскай гаспадарцы «Жылічы», вакольнаму сялянству масоўна вочы адываючых, беспартыйна будыніна, у той час, як кватэрныя ўмовы нашых дзіцячых дамоў дрэнныя. Па сваёй кубатуры будынікі далёка не адпавядаюць запатрабаваньням дзіцячага дому, а таксама дзіцячыя дамы не адпавядаюць запатрабаваньням дзіцячых дамоў. Апрача таго дзіцячыя дамы ў Бабруйску займаюць значную плошчу пры сучасным кватэрным крыжосе. Іншае летась вялікае спрэчкі між аэрыямі-інокам і аэра на пытанні аб скарыстанні гэтага «палацу» пад дзіцячы калектыву. Гэтыя спрэчкі цяпер атрымалі сваё канчатковае вырашэнне. Сёлетня распачнецца каўпальнае абсталяванне «палацу» ў Жылічах. Дзе

Агнятрывалае будаўніцтва ў Магнэтрычыне

МАЗЫР. (Уласны кар.) Агнятрывалае будаўніцтва перасягнула тым меркаваньні, якія былі прадугледжаны п'яным работ. Так, калі ў мінулым годзе адна тысяча чарапіцы каштавала ў сярэднім 81 р., то цяпер тысяча ўжо каштуе 67 р. У сучасны момант складзены п'яны на будову 31 пасёлку з 483 дварама агнятрывалага будаўніцтва. За апошні год у акрузе пабудавана 65 бетонных студыяў, вырацавана 283.000 шт. чарапіцы супроць 62.453 шт. у мінулым годзе.

Поруч з гэтым, для п'яльшчэньня пастапоўкі працы на агнятрывалама будаўніцтва былі праведзены курсы. Праз курсы прайшло 118 чалавек.

М. Запелынін.

Дхаліць дзіцячы васьмігадовага ўзросту

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). Некаторыя раёны ў акрузе (Шклоўскі, Бялыўскі) настолькі пасяпіла школамі, што яны здолелі-б ахапіць усіх дзіцячых дзіцячых узросту (ад 8 да 11 год), калі-б у школах п'ялову вучняў не складалі пераросткі.

3 наступнага навучальнага году і

Сабekoшт прадукцыі лшчэ вялікі

Мы жывем у Беларусі

Селянін Казлоўскі — распаўсюджвальца пазыкі

Вытворчыя камісіі дапамагаюць яго зьніжэнню

Дарагія шпалеры з-за дрэннага сырцу. ♦ Хранічны дэфіцыт гуты пралетары. ♦ Кепскі матар'ял перашкаджае павялічэнню выпуску джонджаў. ♦ Гута імя Домбалья вылазіць з балота вечных страт. ♦ Чырвоная Бярэзіна павялічвае выпуск фанэры.

Чаму дэфіцытны наш завод

(Гута „Пралетары“, Менск)

Вось ужо 2 гады, як наша гута працуе з вялікім дэфіцытам. Начынаючы з студзеня 1926 г. стрэлі завод узначалююцца шторміцамі ў 2-3 тыс. руб. Былі дні, калі дэфіцыт даходзіў да 5-6 тыс. Зраўнеса, адміністрацыя і вытворчая камісія шукалі выхаду з цяжкага становішча.

Візу праведзен рад мерапрыемстваў на рацыяналізацыі працы. Але... гута, як і раней, працуе з дэфіцытам, трохі меншым, але ўсёж дэфіцытам. У чым справа? Дзе варыта сабека? Чаму ў 1925 годзе завод даваў прыбытак? Павялічылася зарплата? Не! На ў гэтым варыта сабека.

Справа — у пераходзе з выпрацоўкі камэрцыйнага начыння (піўныя і вішнія бутэлькі) на дробязь (алячэнае начыння і вадцятныя бутэлькі). Гэтая прадукцыя ня рэнтабельная, малакаштоўная. У першы-ж месяц завод пачаў усю перапрацоўку новае прадукцыі. Адрыву-ж зьнізілася і валавая выпрацоўка заводу.

Вось некалькі прыкладаў: ванна нум № 1 пры выпрацоўцы бутэлек давала ў месяц прадукцыі на 50.000 р. З пераходам на дробязь гэтая-ж ванна пры той-жа рэчыва сямі і выдатку ападу стала выпуская прадукцыі на 21-22 тысячы руб.

Вось яшчэ адні характарны факт. Нядаўна адні варыта ванна № 3 быў пераведзен на выпрацоўку буйнога начыння. Што-ж атры-

малася? Раней ён выпускаў прадукцыі на 211 руб. у дзень, цяпер-жа — на 425.

Зраўмела, пры гэтых умовах прадукцыйнасці працы павялічваецца сабекошт прадукцыі, што вядзе да дэфіцыту.

Паўстае пытаньне: што-ж прымуся гуту перайсьці на перапрацоўку дробязі, алмавіцца ад рэнтабельных вырабаў? Ларчы адкрываецца проста: у 1926 г. Галоўхім-асноўны заказчы Шкларэсту, стаў перадаваць заказы на буйное, камэрцыйнае начыння вялікім механізаваным гутам іншых рэспублік, а не беларускім заводам. Волей-паволей прышлось заняцца вырабам дробязі, бо для выпрацоўкі гаспадарчага начыння гута „Пралетары“ не прыстасавана.

Што-ж зрабіла вытворчая камісія? Яна дабілася прымяці добра-якаснага матар'ялу, пераабсталяваньня ванна № 2.

Дэфіцыт значна зьменшыўся. Дабілася 1.700 руб. эканоміі на рацыяналізацыі апарату ванторы. Нядаўна знайшлі яшчэ адні выхад — завод стаў прадаваць не на нафце, а на мазуце — выдаткі на анал зьменшыліся на палову. Усе гэтыя мерапрыемствы, як адзначана ў пачатку, значна зьменшылі дэфіцыт, але ня зьнішчылі яго.

Вытворчая камісія надіх зноў займецца старым пытаньнем: „Чаму завод „Пралетары“ нясе дэфіцыт?“ Г.—н.

Вылезлі з багны

(Гута імя Домбалья, Нова-Барысаў)

3 году ў год нам прыходзілася ськупаць аб дэфіцытнасці вашай гуты. Уся рабочая маса была мабілізавана на барацьбу з гэтай хваробай.

Накуль што цяжка сказаць, з якім прыбыткам прапрацаваў наш завод першы квартал гэтага году, але, наводзе слоў галоўнага бухгалтара, першы квартал бліжуча ня будзе дэфіцытным. Аб гэтым сьведчаць ужо некаторыя лічбы.

На вытворчай праграме выраб зьніжэнага шала на квартал быў вызначаны ў суме 2.159.060 штук, выпрацавана 2.009.662 шт. Такім чынам, недавыпрацоўка скла-

дае толькі 6,92 проц., а ў грошак — 5.614 р.

Прасавага начыння треба было выпрацаваць 290,4 тоны, выпрацавана 269,9, што складае недавыпрацоўку 21 тону, або 6 процантаў.

Вестал аб дутым сартавым начыньні нямае, але павялічылася, што продант бою гэтага начыння ў мінулыя месяцы значна зьнізіўся.

Рабочыя гуты з неадпаведнасьцю чакаюць канчатковых вынікаў працы заводу за першы квартал.

В. Лісэвіч.

Адна з лепшых

(Гута „Акцябр“ Сьвіслацкі раён)

Гута „Акцябр“ раскінула на

З-за дрэннага сырцу падаранжэла прадукцыя

(Шпалерная фабрыка, Менск)

Наша фабрыка ў 1926-27 г. атрымлівала сырца для шпалер ад ланіградзкіх фабрык. Гэта папера была добрае якасьці, без плямаў, ня крывава. Кожны скрутка ваżyў 120-130 кат., канцы былі добра склеены і лёгка праходзілі праз машыну. Гэтая папера дала магчымасьць зьнізіць цэны на тавары слянянскай шпалеры і павялічыць прадукцыйнасць працы на 25 процантаў, у параўнаньні з 1925-26.

У гэтым годзе Ленінград, на невядомых прычынах, не адпусціў сырцу, і наша фабрыка цалкам перайшла на беларускую паперу. Якасьць апошняй зьнішчыла ўсе заваявы мінулага перыяду.

Раней за ўсё, папера даражэй ланіградзкай на 4 к. на кат., потым і якасьцю яна значна горшая. Невялікая вага скруткі (25—50 кат.), наліўнасць двух канцоў павялічваецца прастой машыны да 1 1/2 гадзін у дзень, а выпрацоўка ў паўтары гадзіны раўна 500 кавадкаў. Сабекошт кавадкаў шпалераў павялічваецца такім чынам на 1 к.; павялічваецца і колькасць браку, і зрыву.

У выніку адміністрацыя прымушана была павысіць продажную цану на шпалеры на 1 кап., у тым ліку і на слянянскай шпалеры.

„Белбумтэст“ павінен паклапаціцца аб забеспячэньні фабрыкі добрым сырцом, які дасць магчымасьць зьнізіць сабекошт прадукцыі. Рабочы С. Аўтук.

З гэткамі матар'яламі далёка не заедзеш

(Джонджава завод „Чырвоная Зара“, Менск)

Ня так даўно на паслужэньні вытворчай камісіі сьвятло пільнае аб якасьці прадукцыі і матар'ялаў. Вытворчая камісія сьвятласова паставіла гэтае пытаньне.

Эткеткі для джонджаў прыслаюцца вельмі вялікага разьмеру, прыходзіцца дрэваць іх, на што траціцца шмат часу. Фарба на эткетках дрэннай якасьці і ў часе ўпакоўкі прыстае да рук, а таксама часта нападае ў джонджаў і гэтым пагаршае іх якасьць. Гэта адзначыла ў сьпісках работніка тав. Шымкевіч.

Шустаровіч працуе прыказчыкам у „Белларку“. Ён юрэй, беларускую мову слаба ведае, чытае па складах. Але гэта не перашкаджае яму зраўмець, што беларусізацыя неабходна. Разьлік у яго прасты. — Мы жывем у Беларусі... Треба ведаць мову большасці, треба быць у курсе нацпалітыкі, якую праводзіць савецкая ўлада... Я чытаў, што рабочыя у Беларусі мала, процан-

тав. ШУСТАРОВІЧ

таў 10. Сялян пачынаецца каля 5-ці мільянаў. А хто павінен віраваць сьляняствам. Не вучыў нас т. Ленін, — рабочыя. А ці змогуць рабочыя кіраваць, ня ведаючы мовы. Цяпер, возьмеце нас, прыказчыкаў „Белларка“. Каго абслугоўваем. Галоўным чынам, слянянскага пакупца. Треба ўмець гутарыць з ім на яго роднай мове...

Коді ў мясцкоме ўзьнікла пытаньне аб неабходнасьці ўзмацніць падпіску на „Зьвязду“, т. Шустаровіч захацеў дапамагчы гэтай справе. Ён склаў спіс штату „Белларка“, налічыў 120 чалавек, і са сьпісам у руках пачаў абходзіць усіх сваіх таварышоў.

Ён браў выключна агітацыйны. Ён не стараўся ўгавораваць, а стараўся пераканаць. І вось вынікі.

У студзені з 120 прадаўнікоў „Зьвязду“ выпісалі толькі 6 чалавек. У лютым „Зьвязду“ выпісваюць 78 чалавек.

Будуць, магчыма, яшчэ тры... а яшчэ ня ўсіх абыйшоў, — кажа тав. Шустаровіч.

Верым. Будуць яшчэ тры. Будзе значна больш. Для аргану ЦК партыі 10-11-тысячны тыраж — вельмі невялікі тыраж. З дапамогаю содены і тысячы Шустаровічаў маюць аб'ект, каб „Зьвязду“ чытаў кожны сьляняны рабочы, кожны актывіст — селянін. П.—н.

К. Петрашкевіч.

АШЧАДНАЯ СПРАВА ў РЭСПУБЛІЦЫ

(Да абмеркаваньня пытаньня ў СНК БССР)

У бліжэйшыя дні ў СНК БССР будзе абгаворавана дэкларацыя Галоўнага і настрычана ў нас прызначылася на дзшу насельніцтва толькі 46 кап. зьберажэньняў у ашчадных касах, а ў даважны час гэ-

Зварушыў вёску

ЧЭРВЕНЬ (Меншчына). У вёсцы Ялча, Вайнілоўскага сельсавету, Чэрвеньскага раёну, працягвае селянін Казлоўскі Агей. Ён мае 6 з пал. на зямлі і 5 чалавек сям'і. Ён заўсёды быў прыкладным актывістам і дапамагаў уладзе праводзіць неабходныя мерапрыемствы. У часе кампаніі па рэалізацыі пазыкі індустрыялізацыі тав. Казлоўскі актывна дапамагаў распаўсюджваньню аблігацый. Па згодзе з сельсаветам, ён склаў сход сьляян вёскі, расказаў аб значэньні пазыкі, у выніку чаго падпісаліся на 125 руб.

Сам Казлоўскі, яго бацька і жонка таксама падпісаліся на пазыку.

Калі ў вёсцы Ялча быў праведзены сход, прысьвечаны рэалізацыі новае сьлянянскае пазыкі, тав. Казлоўскі заклікаў сьляян падпісацца на аблігацый і дабіўся падпіскі на 105 руб.

Плачакіс.

Праверым работу агэнтаў

МЭНСК. — Малы процант выкананьня заданьня па рэалізацыі пазыкі па Менскай акрузе патрабуе канкрэтных мерапрыемстваў для ўзмацненьня тэмпу.

Ячэйкі КП(б)Б і ЛКСМБ Менскага акрфа выдзілілі каля 20 таварышоў для правэркі і інструктаваньня контрагентскай сеткі.

Контр-агентура ў горадзе і на раёнах яшчэ не разгарнула працы, як належыць. Агітматар'ялі на мовы насельніцтва адуціваюць. Треба ўзмацніць абслугоўваньне прыгарадных сельсаветаў і рынкаў. Неабходна правесці інструкцыйную нараду гарадзкіх контр-агэнтаў. Пара ўжо пачаць гутаркі з чырвонаармейцамі на тэмы аб пазыцы, каб яны маглі праз лісты ў вёску рабіць належны ўплыў на ход кампаніі.

Неабходна шырока абслугоўваць назарны і Дом Селяніна, нуды прымаючы сьляняна-кадакі з вёсак.

К. Петрашкевіч.

ТРЭБА ПАДЦЯГНУЦА

РЭЧЫЦА. (Уласны кар.). Наш раён павінен даць 90.000 р. На 13-га лютага рэалізавана толькі 2.287 р. або 2,54 проц. Канчатковы тэрмін распаўсюджваньня пазыкі 1-га сакавіка. Тамі чынам, засталася мала часу для таго, каб выканаць заданьне поўнасьцю. Слабыя посьпехі рэалізацыі тлумачацца кепскай падрыхтоўкай насельніцтва.

Каб павялічыць справу рэалізацыі, райком КП(б)Б паслаў на вёску 32-х упоўнаважаных па адным на кожны сельсавет. Даныльчык.

Сабрана толькі 5 проц. заданьня

ВІЦЕБСК. (Ул. кар.). На 13-га лютага па Віцебскай акрузе рэалізавана пазыкі на 16.500 руб. Такім чынам, выканана менш 5-ці проц. заданьня. Упердазе ўсіх ідзе Сураскі раён — 2.315 руб., за ім Гарадокскі — 1.800 руб., Бешанковіці — 1.418 руб., у хвасце пятаўца Мажынінскі раён, які прадаў аблігацый на 20 руб. і Язэрышчанскі — на 28 р.

Курам на сьмех

Рэкордная лічба... 15 руб.

СЛУЦАК. (Уласны кар.). На 13 лютага распаўсюджана пазыкі на 8.451 р., што складае 11,2 проц. заданьня. Па выкананьні заданьня ў проданых адносінах Слуцкі раён ідзе ўперадзе ўсіх раёнаў Бабруйшчыны. Але і ў нашым раёне ёсьць асобныя сельсаветы, якія нічога не зрабілі ў гэтай галіне. Сарагускі сельсавет распаўсюдзіў пазыкі на „рэкордную“ лічбу... 15 руб. Слаба праводзіцца рэалізацыя і ў Стараўскім сельсавете — 22 руб. Леппа за ўсіх распаўсюджвае пазыку Слукінае вроднае таварыства. Я.

Цывіркун.

Пры належнай падрыхтоўцы посьпех забяспечан

Па карэспандэнцыях з месца

Шматлікія карэспандэнцы з усіх акру БССР ствараюць паведамленьні аб рэалізацыі пазыкі, якія маюць вельмі вялікае значэньне. З ЧЭРВЕНЮ паведамляюць, што бедныя падпісаліся на толькі каля 10 руб., але на 2 р. 50 к. і больш. Пасля іх пачаўся пераход да гэтага

5000 р.—ад сьляянскіх арцеляў

МАВІЛЕЎ (па тэлеграфу ад ул. кар.). З самых далёкіх куткоў акругі паведамляюць аб падпісцы на пазыку.

У пасёлку Рыгораўка сьляня перапылі прадаць лішні хлеб кааперацыі і падпісацца на пазыку ўсёй вёскай.

Сьлянянскія арцелі на пабудове маста праз раку Сож падпісаліся на 5.000 руб.

Сьлянінкі—актывныя пакупцы

ВОРША. (Уласны кар.). У рэалізацыі сьлянянскай пазыкі вялікі ўдзел прымаюць сьлянінкі. Так, напрыклад, у вёсцы Стэцэва, Багушэўскага раёну, батрачка Машчанчук Ганна купіла аблігацый на ўсё сваё зьберажэньне, на 30 руб.

Мяшчанчук—актывная чачэка прадаўца на вёсцы, дэлегатка, наводзіла ліспуцкі.

У той-жа вёсцы сьлянін Гасоўская, серадачка, падпісалася на 40 руб.

Атрымалі абэжнікі і супакоіліся

(Вёска Конічы, Магілёўшчына)

Прышоў час рэалізацыі пазыкі, а ў нашым сельсавете не вядзецца ніякай падрыхтоўкі, каб растлумачыць сьлянян ле карысьць. Сьляня не мала ведаюць аб пазыцы і ў выніку ніхто ня купіла ле. А ў нашай вёсцы 300 вяршоў! Пакуль ня позна, вясковы актыв павінен прыняць усё меры да таго, каб праэцунць пазыку ў гутчу сьляняства.

Цывіркун.

Пры належнай падрыхтоўцы посьпех забяспечан

Па карэспандэнцыях з месца

Шматлікія карэспандэнцы з усіх акру БССР ствараюць паведамленьні аб рэалізацыі пазыкі, якія маюць вельмі вялікае значэньне. З ЧЭРВЕНЮ паведамляюць, што бедныя падпісаліся на толькі каля 10 руб., але на 2 р. 50 к. і больш. Пасля іх пачаўся пераход да гэтага

Адна з лепшых

(Гута «Акцябр»

Сьвіслацкі раён)

Гута «Акцябр» расквіцудася на беразе ракі Бярэзіны. Гэты завод, які ішчо тае няўважна быў дэфіцытным, цяпер, пасля абсталявання, стаў адным з лепшых заводаў Саюзу. Ад старога заводу застаўся толькі конік, усё старое заменена новымі. На месцы старога цёмнага будынку — новы з вялікай колькасцю вокнаў, якія пакрываюць шмат святла.

Наколькі толькі магчыма, шматлікіх вытворчасць тут механізаваць. Ноўнае тэхнічнае пераабсталяванне дало магчымасць ня толькі ўзвысць прадукцыйнасць, але значна палегчыць працу рабочых. На заводзе вырабляюцца выканавы шкло, лімбавае шкло. Новае шэфальнае аддзяленне механізаваана: ёсць адразныя машыны, шэйбы для адшліфоваці шкла. Попад вагнаў пец. змясцэння ў 18.000 н., працуе бізушына. На заводзе працуе зараз 587 чалавек, замест ранейшых 360. Завод мае палта добрую будучыню, таму што блізка ёсць вялікія лесныя масівы, і завод за-

бывшечаны апалам на дзясаткі год. Калі заводу праводзіцца вараз ветка чыгуначкі Асіпавічы — Рослаўль. Станцыя ўжо пабудавана на самым варадзе. У часе навігацыі тавар сілаўляюцца да ст. Бярэзіна на сваіх баржах і адтуль грузіцца проста ў вагоны. Такім чынам транспартныя ўмовы вельмі спрыяючыя.

Што дасць пераабсталяванне

(Фабрыка запалак „Чырвоная Бярэзіна“, Нова-Барысаў)

На апошняй вытворча-тэхнічнай нарадзе фанэрыста цэху нашага заводу сталася пытаньне аб пераабсталяванні. Прычыны, якія выклікалі неабходнасць пераабсталявання, заключваюцца ў вялікім пошыце рынку на вырабы цэху: сьнінкі і сьлязонныя крэслаў. Неабходна будзе ўстанавіць адні новы механічны прэс для выпальвання, а таксама прэс для клейкі сьнінак. Апрача таго ўсе варштаты будуць расставлены, згодна запатрабаваньняў працэсу работы.

ветка дрэвянай пласці і ў часе ўвакоўкі прыстае да рук, а таксама часта пашае ў дрэўжы і гэтым пагаршае іх якасць. Гэта адзначыла ў спрэчках работніца тав. Шымкевіч.

Часта прысылаюць кліпкі для складання бочак дрэвянай якасці, што адбіваецца на прадукцыйнасці працы. Культгае таксама матэрыял для скрыпкі і дрот для забіўкі. Харчтраст павінен зьварнуць належную ўвагу на якасць матэрыялаў, што наступаюць на завод. Аб гэтым вынесена прапанова вытворчай камітэй.

А. Манькоў.

Наогул, усё пераабсталяванне дасць магчымасць павялічыць прадукцыйнасць працы на 33 процанты.

Пры рабоце ў тры зьмены цэх будзе выпушчаць 1.200 тувінаў сьнінак і сьлязонных за 24 гадзіны. Апрача таго, пераабсталяванне дае магчымасць пажэншыць умовы працы.

С. Клопаў.

будзе абгаворвацца ў адной Галоўнай камітэтай ашчаднасьці аб стаўленьні ашчаднага справы ў Рэспубліцы. Дзеднасьць ашчадных кас за няла ў апошні час значнае месца ў агульнай прадэмнай сыстэме; ашчадныя касы набывлі вялікае значэньне, як адна з моцных крыніц арганізацыі сацыялістычнага накіраваньня, таго неабходнага ў сучасных умовах саветскага будаўніцтва.

На 1 кастрычніка 1927 г. рэшта капіталу ў касах ашчаднасьці БССР (усяго кас 470) складае суму ў 3.557 тысяч рублёў. За 1926-27 год прырост укладу склаў 1.734 тыс. руб., павялічыўшы агульную рэшту ўкладу ў параўнаньні з мінулым годам на 95,2 проц. Першыя чатыры месяцы 1927-28 г. далі прырост укладу ў суму 797,5 тыс. руб. і, такім чынам, зараз мы маем у ашчадных касах БССР 4.355 тыс. руб.

Лічы гэта ілюструюць блізукоўны дасягненні дзейнасці ашчадных кас, але гэтыя дасягненні ўсё-ж досыць скромныя ў сэнсе абхваленьня ашчаднымі касамі зьберажэньняў. У параўнаньні з даравальнымі касамі (на тэрыторыі трох беларускіх губэрняў, якія набліжаюцца да БССР у сучасных межах), сума ўкладу ў

зараз прыкладна, толькі 8,7 проц. На 1 кастрычніка ў нас прыключылася на душу насельніцтва толькі 46 кап. зьберажэньняў у ашчадных касах, а ў дапаўнены час гэтай-ж велічыні складала 7 р. 29 к. Капітал ашчадных кас належыць вараз 73.772 укладчыкам, што ў адносінах да ўсяго насельніцтва БССР складае 1,5 проц. За апошні год у касы было ўцягнута 25.360 новых укладчыкаў. Гэта гаворыць аб тым, што зьявляюцца насельніцтва аб касах расьце шпарка, і сфера дзейнасці ашчадных кас усё больш пашыраецца. Аднак, гэта становіцца мае месца не ў аднолькавай ступені ў адносінах розных сацыяльных груп.

Паводле даных, на 1-га кастрычніка найбольш уцягнутай у касы ашчаднасьці групай зьяўляюцца служачыя, якія складаюць 48,8 проц. усіх укладчыкаў і якім належыць 36,0 проц. усё сумы ўкладу. Значна меншая сярод укладчыкаў удзельная вага рабочых (14,8 проц.) і зусім лічэ пазначна колькасць уцягнутых у касы ашчаднасьці сялян.

Сума сьлянак укладу складае зараз 172 тыс. руб., павялічыўшыся за год на 91,8 тыс. рублёў або 112,5 проц.

Акрамя прычын агульнага ха-

ста, на меншай ступені зьяўляюцца слабым увага ашчаднай справе з боку несправных саветскіх органаў. Глумачыцца гэта тым, што ашчадная справа да гэтага часу не заняла адпаведнага месца ў агульнай сыстэме саветскай работы на месцах і слаба з ёю ўзлізана. Увязку ашчаднага справы з агульнай сыстэмай саветскай работы неабходна рэгламантаваць у заканадаўчым парадку, што зьяўляецца адным з важных пунктаў праекту пастановы, што ўносіцца ў СНК.

Праект пастановы СНК праўгледжае таама зьмены ў сабой форме будаўніцтва ашчаднага апарату, якая зараз досыць громоздкая і складаная. Для спрашчэньня сыстэмы сеткі ашчадных кас і ўмацаваньня кіраваньня ашчаднай справай на тэрыторыі аргугі, праўгледжаецца пакінуць у кожнай акрузе адну акруговую касу (замест існуючых зараз дзьвюх).

Факт пастаноўкі пытаньня аб касах ашчаднасьці на спецыяльнае абмеркаваньне Савету Народных Камісараў і пастанова, якая будзе вынесена, павіныя ішчо ў большай меры прыцягнуць увагу ўсёй саветскай грамадзасці да кас ашчаднасьці.

Барташэвіч.

З ЧЕРВЕНЮ наведманію, што беднейшымі адносінамі на толькі клясыфікацыя, але на 2 р. 50 к. і больш. Пасля Янаўна ўжо вынікаў заданьне — усё дэары набыві аблігацыі.

Пасля ЧЫРВОНОЙ НІВА і АБРАЗЦОВЫ, Прукага сельсавету, Капыльскага раёну, цалкам падбіраюць на пэрыяд ад 7 р. 50 к. да 2 р. 50 к. на двор.

Члены Вяшчынскага сельсавету ў ліку 17 асоб падбіраюць на 10 р. кожны. Члены саюзу працаўветы ў Капыльскім раёне набыві аблігацыі на 1340 руб.

Шырокі нарэпадэнты наведманію аб саборніцтвах сьляна на падпоя. Адна сельянін паклаў на отол пацёрку і вылікаў сваіх знаёмых. Пайшлі вылікі, пасылаліся рублёўні — за вечар было рэалізавана аблігацыя на 200 р.

Сьлянін зьбікі Буя зьявіў на сходзе, што „наш абавязак даць грошы на аднаўленьне гаопладар“.

Таніх прыкладаў суотразаюцца шмат, падбіраюцца і рабочыя. Рабочы на муніцыпальных прадыёмотаў Шымыру кулі аблігацыі на 850 руб.

Карэспандэнты адзначаюць вярочым настаяніцтва ў адносінах да пэрыяду. У некаторых сельсаветах, напрыклад, у Дамавіцкім, Чэрвенскага раёну, адна заможнік выстуліў рэзка супроць пазыкі і імянуоў зьявіліць у дрэны бок настаяніц.

Карэспандэнцы аднадушна адзначаюць, што пры належным растлумачэньні і агітацыі вядліска ўрады можа прабоць з посьпехам.

И.

НА ПАВАРОЦЕ

Да канфэрэнцыі „Маладняка“

Першы перыяд працы „Маладняка“ быў перыядам зьбірання і зьяўленьня літаратурных сіл. Уважэц беларускай культуры на базе пашчэньня гаспадаркі краіны шматліку выдзеньня здольных літаратурных адінак з мас беларускай працоўнай моладзі. Рэвалюцыйны энтузіязм „Маладняка“, яго імкненьні адбіваць у сваёй літаратурнай творчасці сучаснасьць, зафіксавалі яму спагадныя адносіны з боку саветскай грамадзасці. У гэтых спэцыяльных умовах працы „Маладняк“ мог бы агупацца вакол сябе, як адзіная ў той час літаратурная арганізацыя, усё літаратурныя сілы Беларусі. Адной з такіх адносін да „Маладняка“ ў той перыяд былі пярэпавальныя адносіны да старэйшых пісьменьнікаў, недаацэнка значэньня іх літаратурнай творчасці, недарэпавальнасць да павольнасці працэсу прыбліжэньня іх да сучаснасьці. Праўда, у дэкларацыях „Маладняка“, у афіцыйных дакумантах гэта ня было іскрава надкрэсьлена. Але гэтыя адносіны да старэйшых пісьменьнікаў адчувацца ў штодзённай працы, у выстульняных паасобных маладнякоўкаў.

Другая пэрыяда ў працы „Маладняка“ пазнейшага часу — гэта, як адзначыла нядаўна на сваім агульным сходзе Менская філія: „жэраг памылак з боку ЦБ у справе арганізацыі маладых літаратур-

ных, няўважлівых адносін да літаратурнага афармленьня маладзёўшых сяброў аб'яднаньня і г. д.». Вышкі такіх адносін да маладзёўшых сяброў аб'яднаньня вылікіся часткова хоць-бы ў выхадзе з „Маладняка“ некаторых сяброў. Напрыклад, у Амьсцислаўлі арганізавалася група маладнякоўцаў, якія заснавалі сваё аб'яднаньне „Агняцвет“, не жадаючы ў той-жа час парываць з „Маладняком“. Прычыннай былі няўважлівыя адносіны да гэтых маладнякоўцаў з боку кіравнікоў акруговай філіі.

Пасля выхаду з „Маладняка“ сяброў цяперашняга „Узвышша“, „Маладняк“ правёў праверку свайго складу. Калі лічба 500 чалавек агульнага складу „Маладняка“ і не адпавядае сапраўднасьці, дык усё-ж верна тое, што сотні моладзі групаваліся вакол філіі „Маладняка“. „Узвышша“, як вядома, паставіла ў дакор „Маладняку“ масавасць яго арганізацыі, якая нібы-та шкодзіць разьліццю, удасканаленьню сваёй творчасці і г. д. „Маладняк“ прыняў гэты дакор і пачаў чысьціць свае шэрагі. Гэты актыў моладзі ўсё-ж такі варта было не адскаць механічна, як гэта зрабіў „Маладняк“, а арганізаваць яго ў гурткі пры філіях „Маладняка“, утрымаць надалей пры сабе, уцягваючы ў сваю працу. Гэтыя механічныя чыстка філіі, няўважлівыя адносіны да пачынаючых маладнякоўцаў сьвед-

чыць аб паступовым успрыняцці кіруючай часткай „Маладняка“ поглядаў „Узвышша“, аб стварэньні арганізацыі „таланавітных адінак“, «не абдзяжаранай філіі і гурткамі».

Далейшымі задачы „Маладняка“ вызначаюцца сучасным яго становішчам, сучасным становішчам беларускай літаратуры. Час зьбірання і зьяўленьня літаратурных сіл, стварэньня літаратурных кадраў аб'яднаньня ўжо мінуў. Выхад з „Маладняка“ і ўзьвіжэньне шэрагу іншых літаратурных групінак сьведчаць аб тым, што ў беларускай літаратуры адбылася дыфарэцыяцыя, размежаваньне пісьменьнікаў на ідэалёгічнай лініі.

У гэтых умовах існаваньня шматлікіх літаратурных групінак „Маладняку“ трэба больш яскрава і выразна акрэсьліць свой ідэалёгічны напрамак, свае прыпцыповыя погляды на літаратуру. Па сваёй ідэалёгіі і форме арганізацыі больш адпавядае „Маладняку“ Усеагульная Асацыяцыя Пралетарскіх Пісьменьнікаў — ВАПП. Ад арганізацыі з агульным рэвалюцыйным напрамкам „Маладняк“ павінен перайсьці да акрэсьленай, накіраванай ВАПП-у, арганізацыі пралетарскіх пісьменьнікаў. Удзел у канфэрэнцыі „Маладняка“ прадстаўнікоў ВАПП-у і адпаведнай арганізацыі Украіны — ВУСПП. — удзел прадстаўнікоў „Маладняка“ ў канфэрэнцыі ВАПП-у якая мае адбыцца ў сакавіку месіцы г. г. — гэта першыя практычныя крокі да ўваходу „Маладняка“ ў ВАПП. У гэтым сэнсе „Маладняк“ павінен будзе пра-

весці пэўную надрыхтоўчую працу. Зараз, безадкладна, памойму, „Маладняк“ ня можа ўвайсьці ў ВАПП. Гэтае пытаньне не абгаворвалася на месцах у філіях, не абгаворвалася ў друку. Трэба раней выучыць сьляд аб'яднаньня, правесці шырокую растлумачальную, прапагандыстскую працу, каб на наступнай канфэрэнцыі, сваіх, у вясні, вырашыць пытаньне ўжо канкрэтна. А прыпцыпова пытаньне можна вырашыць ужо на гэтай канфэрэнцыі. „Маладняк“ павінен увайсьці ў ВАПП ня ў сьвясцішчэйшым сваім выглядзе, ня з сьвясцішчэйшымі сваёй пляцформай, а прыняўшы цалкам ідэалёгічную пляцформу і арганізацыйныя формы ВАПП-у. зусім зразумела, што тут магчымы пэўныя зьмены, прыстаоўна да нашых умоў.

„Маладняк“ павінен пакласьці пачатак арганізацыі беларускай асацыяцыі пралетарскіх пісьменьнікаў. Пасля афармленьня „Маладняка“, як арганізацыі пралетарскіх пісьменьнікаў, неабходна будзе арганізацыйна аб'яднаць і іншыя групы пралетарскіх пісьменьнікаў, існуючыя на Беларусі. У нас ёсць такое аб'яднаньне лэўрэйскіх пралетарскіх пісьменьнікаў, арганізуецца аб'яднаньне польскіх, ёсць магчымасць арганізаваць групу расійскіх пралетарскіх пісьменьнікаў. Аб'яднаньне гэтых груп у беларускую асацыяцыю пралетарскіх пісьменьнікаў дасць магчымасць больш аддзяць увагу выхаваньню пралетарскіх пісьменьнікаў, павялічыць удзельную ролю іх у літаратуры. Гэта мы можам наглядзець у расійскай літаратуры, дзе ВАПП з кожным годам набірае усё большае значэньне.

„Маладняку“ прыходзіць зьвернуць асаблівую ўвагу на арганізацыю літаратурных гурткаў з рабочай і сялянскай моладзі. Ужо значна ўкаранілася беларусізацыя сярод рабочых. Гэта дае магчымасць арганізаваць з рабочай і рабочай моладзі літаратурныя гурткі на фабрыках і заводах, якія працуюць на беларускай мове. Задачай гэтых гурткаў будзе ўцягваць у літаратурную працу рабочую, рабочую моладзь, працаўнікоў рэдкалегій насыценных газет, выяўляць з іх тых, якія могуць стаць пралетарскімі пісьменьнікамі. Маладнякоўцы праз гэтыя гурткі больш звязуцца з рабочымі, азнаёміцца з іх бытам і працай. Усё гэта дасць магчымасць больш апрадэтарываваць „Маладняк“, пашырыць рабочыя матывы ў яго творчасці. Такія-ж гурткі трэба арганізаваць і пры навучальных установах, у вёсцы і г. д. Базамоўна арганізацыя гурткаў павіна адпавядаць магчымасці вольнага кіраваньня імі, абслугоўваньня і г. д.

„Маладняку“ неабходна будзе адаць больш увагі на арганізацыю літаратурных вечараў і дыспутаў у рабочых клябах, у нардмох, у школах, наогул перад шырокай аўдыторыяй рабочай і сялянскай моладзі на якіх высвятляць пытаньне літаратурнай творчасці, прапагандываць пралетарскія ідэі ў літаратуры, зацікаўляць і знаёміць працоўную моладзь з лепшымі творами. Тут „Маладняк“ павінен будзе раскрываць дзьвяднасьць

тых літаратурных пляняў, якія, стоячы фармальна на пляцформе пралетарскай літаратуры, — на практыцы, у сваёй літаратурнай творчасці адбіваюць непралетарскія погляды, погляды чужацкія або зьрочныя для пралетарскай літаратуры.

Увага да пачынаючых пісаць сяброў, з боку будучага цэнтральнага бюро і кіравнікоў акруговых філіяў, павіна быць умоцнена. Той факт, што з іх можа толькі 10-20 проц. будзе пісьменьнікамі, зусім ня довад для апраўданьня няўважлівых адносін. Хай сабе толькі 10 проц. з іх будзе пісьменьнікамі, — з рэшты 90 проц. трэба выхаваць актыўных карэспандэнтаў, актыўных чытачоў, культурнікаў і г. д. Праз гурткі, цесна звязаныя з філіямі, іх трэба ўцягваць у працу філіяў, выхоўваць, укараняць погляды пралетарскіх пісьменьнікаў і г. д. Калі мы гаворым аб выхаваньня працы, то, зразумела, што гэта праца ня толькі літаратурнай арганізацыі, тут неабходна кіраваньства і дапамога партыі, камсамолу, прафсаюзаў і г. д.

Трэба не чакаць, пакуль будучы пісьменьнік дэсьці там «выліць» сябе. Трэба знайсці яго да «выліць», уцягнуць у сваю працу, выхаваль, каб, уступіўшы ў нашу арганізацыю, ён застаўся-б у ёй, а не пашоў-бы ў арганізацыю толькі для выкарыстаньня магчымасці друкавацца, вучыцца і г. д., каб потым перайсьці ў другую арганізацыю, якая яму ідэалёгічна бліжэй і ў якую ён ня мог уступіць толькі дзякуючы таму, што раней трэба слабе

Я. Ліманойскі.

Загатоўка пнянкі ў Беларусі

Паркамгандаля зацвердзіў спіс асноўных загатоўшчыкаў пнянкі на саюзных рэспубліках. У Беларусі ў лік асноўных загатоўшчыкаў увайшлі Бельсельсаюз і Белдзяржгандаля. У якасці мясцовых загатоўшчыкаў дапускаюцца да загатоўкі пнянкі пнянковае прамысловасць у межах 25-цівёрскага раўнясу ад фабрык і рэспубліканскі цэнтр прамысловай кааперацыі, які можа весці загатоўку праз сваю пнянковую сетку. Пнянкі, загатоўленыя прамкааперацыйнай, звыш устапоўленых пнянкі, належыць адчы прамысловасці.

Для аслаблення попыту неарганізаваных саматужнікаў на рынках прыватных загатоўшчыкаў паставоўлена прыняць меры да максымальнага уягнення саматужнікаў у сферу ўплыву прамысловай кааперацыі.

Дырэктывыя цэны на пнянку, устаноўленыя ў мінулым годзе, застаюцца ў моцы на кампанію 1927-1928 году.

Асноўныя і мясцовыя загатоўшчыкі пнянкі заключылі канвэнцыйныя ўгодкі, прычым загатоўшчыкі, якія ўхіляюцца ад падпісання канвэнцый, будуць знімацца з рынку.

Насенны авёс і ячмень для БССР

СНК СССР і СНА, заслухаўшы даклад Саюзага Дзяржплана аб прадастаўленых саюзнымі рэспублікамі плянах яравое пасевнае кампаніі 1928 г., у ліку іншых паставоў, прыняў наступнае: у звязку з плянам пасевнай вясеньняй кампаніі ў Беларусі, абавязваць Дзяржплан СССР дадаткова правесці неабходнасьць заводу ў БССР в іншых рэспубліках насеннага аўсу ў разьмеры да 14.000 тон і ячменю ў разьмеры 500 тон.

Рэалізацыя скураных тавараў

Скурсындыкат рэалізуе ў лютым праз беларускую кантору скуртавараў на 628 тыс. руб. Гэта складае каля 4,7 проц. усяе колькасці тавараў, якія рэалізуюцца на плане ў лютым скурсындкатам праз яго ўласныя канторы.

Белкаапсаюз звыш скураных тавараў і абутку, якія ён павінен атрымаць, як удзельнік генэральнага дагавору паміж Скурсындкатам і Цэнтрсаюзам, атрымае дадаткова скуртавараў на 77.000 руб. і 4.730 пар абутку.

Унівэрсытэцкі гарадок БДУ будзе пабудаваны ў 2 гады ПАСТАНОВА СНК БССР

СНК прыняў унесены Дзяржпланам праект паставоў СНК аб пабудове будынкаў для Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту ў Менску. Бяручы пад увагу сучасны стан навучальнай і навуковай справы ў БДУ, перспектывам пляннага яго разьортваньня, а таксама адсутнасьць спецыяльна прыстасаваных будынкаў, СНК прызнаў патрэбным пабудавань наступных карпусаў БДУ: 1) галоўны аўдыторны карпус пад аўдыторны і габінэты гуманітарных дыцыплін пэдагагі, аўдыторны і габінэты для ўсіх дыцыплін факультэту права і гаспадаркі, памішканьні пад кіраўніцтва унівэрсытэту, дэканатаў, канцэлярыі, студэнцкіх арганізацый, мясцовага камітэту і актываў залі, 2) анатамічны карпус пад аўдыторны і габінэты дыцыплін: нармальнай анатоміі, паталёгічнай анатоміі, агульнай паталёгіі, тапаграфічнай анатоміі, судовай мэдыцыны і гігіены, 3) хімічны карпус пад дыцыпліны: неарганічнай хіміі, арганічнай, біалёгічнай, аналітычнай, фізычнай і калёйдальнай, 4) цэнтральны кацёлны карпус,

5) біалёгічны карпус, 6) карпус прыродазнаўчых навук, 7) факультэцкая тэрапэўтычная клініка на 40 ложкаў і хірургічная клініка на 50 ложкаў, 8) шпітальна-тэрапэўтычная клініка на 40 ложкаў і шпітальна-хірургічная клініка на 50 ложкаў, 9) клініка хвароб вуша, горла і носа на 40 ложкаў і акушэрска-гэнікалёгічная клініка на 50 ложкаў, 10) наскурна-вэнэрычная клініка на 70 ложкаў, 11) дапаможныя будынкі для клінік, як: кухня, пральня, сьвічэльня пакой і інш., 12) бібліятэчны карпус, 13) інтэрнат студэнтаў на 800 чал., 14) аспіранцкі будынкі, 15) вэжэтацыённы домік, 16) аранжэра, 17) пабудова і прыстасаваньне для патрэб унівэрсытэту будынкаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі унівэрсытэцкага гарадку і 18) упарадкаваньне унівэрсытэцкага гарадку.

СНК прызнаў патрэбным скончыць гэтак будаўніцтва за 2 гады.

Арганізацыя і ажыццяўленьне работ на пабудове будынкаў для БДУ ўскладзена цалкам на НК Асьветы БССР. НК Асьветы разам з НК Фінансаў даручана сваячасова распачаць складаньне пляну і каштарысу на абсталяваньне будынкаў БДУ адпаведна парадку будаўніцтва на годох. НК Асьветы разам з НК Аховы Здароўя і Менскім Гарадскім Саветам даручана вырашыць пытаньне аб месцы пабудовы унівэрсытэцкіх клінік.

160.000 руб. на клубнае будаўніцтва

На клубнае будаўніцтва на саюзе прадаўніцкай палеры Беларусі адлучана 160.000 рублёў. Паставоўлена пабудавань клубы на фабрыках "Герой працы" і "Чырвоная Зорка".

Земляўпарадкаваньне яўрэяў у Бірбіджане

У апошні час у Белкамзет паступае шмат заяў і ходзьніцтваў ад яўрэйскай нестачковай моладзі, якая жадае пераехаць на працу ў Бірбіджанскі раён (Далекі Усход), адведзены для яўрэйскага землеўпарадкаваньня. У сувязі з гэтым Белкамзет маркуе ў сакавіку месцы адпраці ў Бірбіджан першую партыю яўрэйскай земляробаў у моладзі. У бліжэйшы час Белкамзет атрымае падрабязныя весткі аб умовах перасяленьня ў гэты раён.

Абслужана 150.000 чал.

Беларускі вандружны театр Галубка за 1927 год абслужыў больш 150.000 чал. рабочых і сялян. За гэты час ім было дана ў горах Менску 70 спектакляў і 18 канцэртаў. Па акругах БССР дана 94 спектаклі і 20 канцэртаў.

У прыёмнай ЦВК

За студзень месяц у ЦВК паступіла 1406 заяў ад грамадзян. Шмат уваходзіць заяваў аб зьявіньні штрафў, сельска-гаспадарчых падатку, аб водпуску асудзі і т. д. Самая вялікая колькасць заяў з хадзьніцтвам аб выдачы пэрсіі і дапамогі—265.

За дзень

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ ЛІТАРАТУРА. ЦВ саюзе прадаўніцкай палеры адлучыла 1000 руб. на паўнаўняе фабрычных клубных бібліятэк літаратурнай на Беларусі, польскай і яўрэйскай моваў.

КУРСЫ ГІГІЕНЫ І САНИТАРЫІ. Заключыліся заняткі на курсах гігіены і санітарна-гаспадарчых работ на грамадскім дзяржаўным. Такія-ж курсы маркуюцца ажыцьцявіць у мясцох.

ТАВАРЫШТВА ПРЫЯЦЕЛЯў САВЕЦКАГА КІНО. Па ініцыятыве ЦВ фотакіно сьвязі і камсамоцкай дзейкі дапоўнілі асяццельніцкіх устаноўкаў і Беларускага кіно.

Кіно-фільм "Крым кліча"

Ад урадавай камісіі па аказаньні дапамогі пасельніцтву Крыму, палярпешаму ад землярасьняньня, на імя сакратара ЦВК БССР тав. Халквіча атрыман кіно-фільм "Крым кліча". Фільм перададзены Белдзяржкіно і будзе дэманстравацца ў рабочых клубах і кіно-тэатрах.

Здарэньні

— ЗА НЕЛЕГАЛЬНЫЯ АБОРТЫ. За нелегальны аборт зроблены М. Гэвінкі, які закончыўся сьмерцю, крмінальным вышукам затрымана акушэра С. Левісон і прыцягвацца да адказнасьці.

— ДОМ РАСПУСТЫ. Па Інтэрнацыянальнай вул. выкрыт дом адзельні і прастытутак. Утрыманна дому М. Карышніч затрыман.

— ГАСТРАЛЁРЫ З ГОМЕЛЮ. 5-я група крм. вышукі затрыманя прымаючых у Менск у Гомелю на гэтралі адзельні-кішэнішчыкаў Л. Левіна, на кішэні "Тойбэр" і Чабатарова на кішэні "Алешка Малаван".

— КАНАКРАД. У апошні час у Барысаве ўласніцкіх паражы сельскіх коняў і рэчываў. Затрыман канакрад Федасоў, які рабіў гэтыя паражы.

— ЧУБАРАШЧЫНА. У вёсцы Тур'яно, Аршанскага раёну, Т. Казлоўскі і З. Каўчыч аднавілі ў лесе грку М. З. і арганізавалі яе. Гркулшчынікі затрыманя райлізіцкай і аддэкадэцкай суд.

— ТРУП У СТУДНІ. У саветскай гаспадары "Горпуд" у студні знайдован труп партыўніка гэтага саўгасу З. Шпундэр.

Ушанаваньне памяці Мэндэлэ Мойхэр-Сфорым

13-га лютага ў будынку Белдзяржтэатру адбыўся ўрачысты вечэр, прысьвечаны памяці 10 гадына дзя сьмерці вядомага яўрэйскага пісьменьніка Мэндэла Мойхэр-Сфорым. На вечары прысутнічала каля 900 чалавек рабочых і служачых.

Старшыня цэнтральнай камісіі па ўшанаваньні памяці пісьменьніка тав. Вансоўскі пры адчыненні ўрачыстасьці ў сваёй прамове спыніўся на вялікім значэньні Мэндэла Мойхэр-Сфорым для яўрэйскіх працоўных мас Беларусі і для культуры наогула.

У склад прымому было абрана 17 чалавек, у тым ліку т. т. Бойвін, Амаровіч, Дувец, Ластоўскі, Ігватоўскі.

Ад імя Інстытуту Беларускае Культуры аб значэньні пісьменьніка і яго ролі ў яўрэйскай літаратуры гаварыў прэдыдны сакратар ЦВК тав. Ластоўскі.

Даклад аб творчасьці пісьменьніка, аб напрамку яго літаратурнай кампаньці і ідэалёгіі зрабіў тав. Дувец.

Ад ЦВК тав. Мар'ясіна працітала паставоў ЦВК паводле 27-ю воштына-практыкавальную яўрэйскую школу ў Менску імя пісьменьніка, а таксама паднесены ёй партрэт пісьменьніка, які прынялі вагадчыкі і вучні гэтай школы.

З адказнаю прамоваю выступіў вагадчык школы.

Пасля ўрачыстаў часткі адбылося выступленьне мастацкага Рафаэліка яўрэйскага тэатру т. Рафальскага аб значэньні пісьменьніка для разьвіцьця яўрэйскага тэатру.

Потым сіламі яўрэйскае трупы быў паставлены этуд з яго твораў "Каліцанск". У канцы вечару выступіў хор яўрэйскага дзяржаўнага тэатру, які выканаў некалькі яўрэйскіх народных песень. Пасля канцэртае часткі вечар закончыўся.

Культурныя навіны

Зборнік архіўных матар'ялаў

Гістарычнае навінае выданьне выхадзіць па аддзеле да друку зборнік архіўных матар'ялаў аб нацыяналізацыі 1903 году на Віцебшчыне.

Дзіцячыя кіно-фільмы

Для прыстасаваньня кіно да дзіцячага

Мэдыцынская дапамога працоўным

У мінулым годзе Менакдравам праведзена вялікая праца па пашырэньні мэдыцынскай дапамогі ў Барысаве. Пабудаваны мясцовыя саветорні на 30 ложкаў, цэнтральная Нова-Барысаўская амбулаторыя, дзьве відавільна-амбулаторыі пры фабрыках "Чырвоная Барысаў" і пры горах імя Дамбала. Будуюцца амбулаторыі пры заводзе "Камінтэра". Лік ложкаў у Нова-Барысаўскіх іослях павялічаны з 25-ці да 60. Лежышчы ўсталяваны навошчым інвэнтарам і неабходным інструментам.

Нарада загадчыкаў саўпартшкол

На 24-га лютага Наркамсьветы склікаў ўсебеларускую нараду загадчыкаў саўпартшкол, на якой будуць заслуханы даклады аб паставоўнах працы ў саветска-партыйных школах і аб далейшым іх накіраваньні.

У нарадзе акраме загадчыкаў школ будуць прымаць ўдзел і саветскія пачатковыя школы. На нараду накіраваны прадстаўнікі Гомельскай, Віцебскай і Магілёўскай саветска-партыйных школ.

Рэарганізацыя Магілёўскай саўпартшколы

Наркамсьветы Беларусі выдэ падрэагуючую працу па рэарганізацыі Магілёўскай саветска-партыйнай школы ў пашырэньні палітыка-сьветскай тэхні-

Пасля скапаньня 15-га зьезду ў звязку з разлучанай апазіцыі выявіўся празь рад такіх новых тэндэцыяў, [свачасовая, адкрытая палітычная ацэнка якіх зьяўляецца простым абавязкам кожнага былога апазіцыянера, які на справе выконвае паставоўны аб роспуску фракцыі і жадае шыра праводзіць паставоўны зьезд ў жыцьці. Замоўчаць тую новую (гэ так зван, "дырэктыву" лісты" Л. Д. Троцкага), арганізаваную і ідэоў ўстапоўку, якая намоцілася пярер у групы прыхільнікаў Л. Д. Троцкага, з-за "этнічных" (высказан-жа Л. Д.) або "арыстэляных" ("свае" сваждуць—рэвэгат) меркаваньняў—гэта значыць іставіць сымпаты да пэрсональных лідэраў і іх павышчэй галоўных, правільна зразумелых інтарэсаў партыі і пралетарскае дымтару ў СССР, вышэй абавязковай для большавіка абароны левізму ад чыіх-бы там ні было скажэньняў.

Працяг існаваньня фракцыі па-за ўсеКП(б) і Камінтэрнам, ёсьць на сутнасьці, "сарамазна" форма існаваньня другой партыі, я-бы ад гэтага павойвага факту не адхрышчваліся-б аўтары "дырэктывы лістоў". Існаваньне такой фракцыі—партыі яшчэ можна было апраўдаць, калі ў праіне або ў партыі перамог-бы тэрміор, што, аднак, адмаўляючы нават і самі тракістэты.

Роўным чынам, паказальнай зьяўляецца спроба стварэньня фракцыянага баўку з такімі адхэтымі агульнавядомымі апартуністымі, як Ларыб, Моват, Росмэр і Сувары, даўным-даўно выключанымі з францускай кампартыі за сымпал-дэмакратычныя або сымпалістычныя ўхілы. Гэта група былых пачуцкаў францускае рабочае ялясы выдэе часопісь "Ля рэвалюсьён пролетарьен", дзе ўсё яшчэ замаюць коці супроць большавіцаў і расьвіяваюцца за "незалежнасьць" прафэаў ад кампартыі.

Судачы па гэтай часопісі (гэ. таксама № 1 і 2 за 1928 г.) ня блізка пераканацца ў поўнай незалежнасьці гэтых замаскаваных паўрэфармістаў да пралетарскай рэвалюцыі.

Парэшне, чаму-ж, на самой справе, блёк з неаблышавіном Суварыным павінен выгладзіць лявое, чым блёк, або праўдзівое, партыйнае супрацоўніцтва в сучасным кіраўніцтвам большавіцкай ўсеКП(б)?

Аўтары дырэктывы лістоў зазначаюць, што трэба вымагаць за зварот высланых і прыняць іх назад у партыю. Спрэчкі няма—трэба. Але-ж ясна, што толькі тады можна будзе дамагчыся гэтым баспрэчна цяжкіх распрсіў больш мянімі вэталамі перакананьня (на практыцы, па практычнай рабоце), калі роспускі і франкыі тракістэты ў міжнародным маштабе ставе такім-жа закончаным фантам, як і—былой фракцыі віноўцаў.

Вось чаму, калі адхіліцца ад вялізных памылак і газовакружных манэраў, зробленых за мінулы перыяд т.т. Зіноўева і Каманева, дым іх палітычнае ацэнка сучаснай лініі павідзеньня групы Л. Д. Троцкага (гэ. іх ліст у Ц. О. у "Прадэ" ад 27 студзеня 1928 г.) у агульным і цэлым правільная*).

Не сарэкт, што многія былыя апазіцыянеры, якія далучаліся да групы Л. Д. Троцкага (асобліва з старых большавікоў і рабочых), ня згодны ні з прыстагам далейшага існаваньня фракцыі, ні з адхэццёвым ідэалам у францускім апартуністымі. Але замест таго, каб неадкладна і адкрыта выступіць і заявіць аб сваёй нагадэ, гэтым таварышам з вышэй паказаным "этнічным" меркаваньняў лічыць за лепшае маўчаць, робячы гэтым самым вялікую палітычную памылку і прывоэчы школу

Аднак, шчырай зьяўляецца спроба т. Зіноўева і Каманева ўгрунтаваць у гэтым лісьце "гістарычную падрыхтоўку" свайой "мажанавай" навітаньці да манады везу, якая—гэта ясна для ўсіх—была вочанай нават для зьезду.

ня толькі партыі, але і ўсяму Камінтэрну. Гэта замоўчаваньне ўзмацняе ў Л. Д. Троцкага першалачатковыя ідэалы, што многія з яго былых і бліжэйшых чыноўцаў саўдара на пойдучь з ім нават лініі працягу фракцыянага барацьбы і баспрінацыповых баўкаў в францускай прамыі групоўкамі (Росмэр, Сувары і інш.).

Аналёгічную памылку замоўчваньня бліжэйшых разгалосаў зрабілі ў сваё час тыя былыя віноўцы (у тым ліку аўтар гэтых радкоў), якія не аднавіліся з амаль такіх-жа "этнічных" і "цельных" меркаваньняў, адхрышчвалі ступіць супроць узятага лідэрамі апазіцыі курсу на фарсаваньне сытуацыі супроць імпрыавізаванага свавольнага курсу МВТУ, супроць бутарфорскага спучу ў дві ўрачыстасьці ў Маскве, супроць ўсяго таго нягрупоўнага фракцыянага галоўна, які толькі і мог скончыцца такім трагі-камічным фіналом у самага "фрвішу" (XV зьезду) ініцыятары пучыскай тактыкі ў адну не паставілі ніогіх, у тым ліку і самі сябе "на галаву". А калі ў пачатку гэтага "бума" чутны былі выказаныя цьверэньня галасы, што трэба ўзяць курс—чым бліжэй да зьезду, тым вышэй ход", дым іх сустракалі іравічныя зьяўляючы аб адсутнасьці мужнасьці і "дзярпэць" за правільныя погляды. І пер, сапраўды, многія былыя радыкалы апазіцыянеры, якія праўдзіваюць усюды на мала мужнай стварнасьці ў справе абароны поглядаў былой апазіцыі, везду ў 10 разоў большую партыібару кару, чым іх учарайшыя партыіналіяны праявілі за мінулыя 5 месцаў зьдэўляючому, мякка выказваючыся, влічэную гібнасьць. Былыя радыкалы апазіцыянеры, жадаючы добрасумленна прапавіць паставоўны XV зьезд у жыцьці, таксама, зразумела, эвалюцыянуюць, але больш натуральна, гэ. больш павольна, шчыра і ўдучна прыгядваючыся да штодзённых фактаў за і супроць адхіленьня XV зьезду вглядзі, думаючы, што партыя, на прымкладзе Левіна, прыме ўсё тое ў поладх менавіці, што павярдзіцца і жыцьці" (в лісту т. т. Зіноўева і Каманева ў Ц. О. ад 27 студзеня). Некаль, напрыклад, праісьці міма такіх пашлаючых фактаў, як у прыняцц хабэагавак значны націск на кулака, а прыліў у партыю 110 тыс. рабочых маваршату, як барацьба больш настойнава ў буйных рабочых раёнах суароэвстарэлага зьбера-бюракратызму.

Але, калі пасля тагога навуцальнага вопыту ўлутры-партыйнае барацьбы трудна ўжо радавому партыіну, у тым ліку і былому апазіцыянеру—віноўцаў, павалачаца ў ранейшай маваршату справе партыйна-палітычнага кіраўніцтва на т. т. Зіноўева і Каманева (ні ні дзякка ў гэтым прыказаньні), дым давожна яшчэ трудней былым адхэццёвым-тракістэтам, якія замоўчвалі в прычым "маральны" меркаваньня сваю выгаду в ліяпераншій лініі Л. Д. Троцкага, влімацца самананцэпаваньне што кіруючая група Л. Д. Троцкага "сама па сабе" без адхрытай крытыкі яе дзяпераншій лініі з боку былых бліжэйшых аднаудмаў, адмоўліць в свайго груба-памылковага курсу в працяг фракцыянага барацьбы супроць Камінтэрну ў саюзе з францускімі апартуністымі.

5 лютага 1928 г. Былы член ўсеКП(б) з 1917 году М. Гольман.

Ад рэдакцыі: Рэдакцыя "Беларускіх навінаў" гэты артыкул выдэе збога асабіста дымаршату т. Гольмана, ня глядзячы в тое, што аўтар яе яшчэ далком ня ста на пункт гледзеньня партыі і іварымоцнымі ідэалымі ў адносінах да тракістэты. Але рэдакцыя лічыць, што влікрытае зьмерэньне рэду памылкі влічэны в боку такога довады, выдэе т. т. Мовскага апазіцыянера, як т. Гольман, дапаможа і другім б. апазіцыянерам стаць на шлях крытыкі свай памылак і кабліціцца да партыі.

